

Inwentaryzacja zwierzyny

Podziały metod	Podział ze względu na sposób liczenia	
Podział ze względu na wynik	Metody bezpośrednie	
	bezwzględne	np: pędzenia próbne, taksacja pasowa zajęcy, taksacja pasowa kuropatw,
	względne	np: liczenia lotnicze, rejestracja zwierząt w podczerwieni, liczenia na żerowiskach i karmiskach, wiosenne liczenia saren na polach i łąkach, całoroczne obserwacje
	Metody pośrednie	
		np: otropienia oddziałów, rejestracja żeremi bobrów, liczenie koloni borsuków, liczenie grup bobków jeleniowatych
		np: tropienia na transektach, wyznaczanie areałów osobników znakowanych, rejestracja ryczących byków, liczenie głosów tokujących kogutów bażantów i kuropatw, oznaczanie DNA z odchodów

Metody liczenia zwierzyny grubej

1. PĘDZENIA PRÓBNE
2. TROPIENIE NA TRANSEKTACH
3. WIOSENNE LICZENIE SAREN PRZY PAŚNIKACH I NA ŻEROWISKACH

1. PĘDZENIA PRÓBNE

Prace przygotowawcze:

- Wybór powierzchni,
- Powierzchnie muszą być na tyle duże, by zwierząt nie płoszyć przy podchodzeniu oraz by uwzględniły wielkość areałów,
- Powierzchnie powinny być podobnej wielkości (zwykle średnio między 30 a 120 ha),

Prace terenowe:

- Na każdej powierzchni należy policzyć zwierzęta z dokładnością do osobnika,
- Liczymy zwierzęta opuszczające kureczący się obszar liczenia,
- Zwierzęta nie mogą przechodzić na powierzchnię przeznaczoną do liczenia w dalszej kolejności albo należy je odliczyć,
- Należy unikać liczenia podwójnego,
- Na każdej powierzchni należy bezpośrednio po liczeniu spisać wyniki i wyjaśnić ewentualne wątpliwości.

Obliczenie liczebności:

- Obliczenie zagęszczeń w poszczególnych próbach i znalezienie rozkładu zagęszczeń
- Wyliczenie średniej otrzymanego rozkładu, statystycznego odchylenia, a następnie średniego zagęszczenia i w oparciu o powierzchnię obiektu (kompleksu, nadleśnictwa) całkowitej liczebności zwierząt.

2. TROPIENIE NA TRANSEKTACH

Tropienie na transektach należy rozpocząć od wyznaczenia transektów wykorzystując jedną z metod przedstawionych na szkicu. Tropienie wykonujemy po ponowie, ważne, aby wszystkie transekty otropić jednego dnia.

Obliczenie zagęszczenia „Z” na 100 ha:

gdzie:

- - Z – zagęszczenie zwierząt na 1 km² czyli na 100 ha,
 - n – łączna liczba tropów danego gatunku zwierzęcia na wszystkich transektach,
 - L – długość transektów w km,
 - D – średnia długość dobowej wędrówki danego gatunku zwierzęcia w km.

Obliczenie liczebności „L”

gdzie:

- - L_c – liczebność całkowita w przetropionym obszarze,
 - Z – zagęszczenie
 - P – powierzchnia terenu objętego tropieniami.

3. WIOSENNE LICZENIE SAREN PRZY PAŚNIKACH I NA ŻEROWISKACH

Wiosenne liczenie saren możemy prowadzić z podchodu lub ze stałych miejsc obserwacyjnych.

Liczebność w danym kompleksie (fragmencie bytowania populacji)

- - $L_c = L_{max} \times 1,4$ w przypadku stałych punktów obserwacji,
 - $L_c = L_{max} \times 2,5$ w przypadku podchodu,

Zagęszczenie na całym badanych obszarze:

- - $L_c, L_{c1}, L_{c2}, \dots L_{cn}$ – całkowite liczebności saren w kolejnych kompleksach leśnych,
 - L_{max} – największa liczba policzonych saren w czasie jednej sesji,
 - $P_1, P_2 \dots P_n$ – powierzchnie kompleksów leśnych objętych liczeniami w ha,
 - Z – zagęszczenia saren na 1000 ha.

Metody liczenia zwierzyny drobnej

1. TAKSACJA PASOWA ZAJĘCY
2. REJESTRACJA NOR LISÓW, ŻEREMI BOBRÓW ORAZ KOLONII BORSUKÓW
3. LICZENIE STAD KUROPATW NA ŚNIEGU
4. REJESTRACJA GŁOSÓW TOKUJĄCYCH KOGUTÓW (bażantów, kuropatw)

1. TAKSACJA PASOWA

Założenia i prace przygotowawcze;

- Taksacja pasowa umożliwia policzenie zajęcy i kuropatw w terenie polnym,
- Należy wyznaczyć tyle pasów by ich powierzchnia wynosiła **co najmniej 5 % powierzchni obwodu** pamiętając aby rozplanować je w terenie równomiernie ,
- **Szerokość pasów** powinna wynosić **100 m** w przypadku zajęcy i 200 metrów w przypadku kuropatw;
- Przy szerokości 100 m na każde 1000 ha powierzchni potrzeba 5 km pasów, pasy taksacji mogą być dzielone lub mieć załamania;
- Na pasie o szerokości 100 m **powinno liczyć 7 osób**;
- Należy zaplanować trasę przemarszu nie tylko na mapie, ale z uwzględnieniem punktów orientacyjnych.
- Po rozstawieniu taksatorów należy pomierzyć szerokość pasa (taśmą lub dalmierzem laserowym);
- Po przekroczeniu przeszkód lub pokonaniu większej odległości należy mierzyć i korygować szerokość pasa;
- Liczyć należy tylko zajęce podrywające się z pasa;
- Głosem należy podać liczbę zwierząt jednej osobie prowadzącej taksację (idącej zwykle w środku pasa);
- Po zakończeniu należy obliczyć zagęszczenia zwierząt na całym pasie lub jego poszczególnych odcinkach;
- Na podstawie średniego zagęszczenia na pasach taksacji można obliczyć liczebność w całym **obwodzie odejmując powierzchnię zabudowań, ogrodzeń, wód i terenów nie zasiedlonych przez zajęce.**

2. REJETRACJA NOR LISÓW, ŻEREMI BOBRÓW ORAZ KOLONII BORSUKÓW

Metoda polega na wnikliwej obserwacji nor, żeremi i kolonii borsuków w obwodzie łowieckim. Metoda przysparza wiele trudności polegających głównie na odnalezieniu nory, żeremia lub kolonii, a następnie poprawnym określeniu gatunku zasiedlającego obiekt. Nawet po pokonaniu powyższych trudności, pozostaje pytanie ile zwierząt zasiedla kolonię czy żeremię?